

מִנּוֹרָה

გამოცდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებელი ეგრაჟი გაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מִנּוֹרָה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

ოქტომბერი
(ხელგან)

№10 (409)
(5776)
2015

”מִבְּרוּהָ“
עִתּוֹן יְהוּדִי
בָּגְוּרַגְּיָה

18-20 ოქტომბერს, ისრაელში
ოფიციალური ვიზიტით იმყოფე-
ბოდა საქართველოს პრეზიდენტი
ბ-ნი გიორგი მარგველაშვილი.

იხ. მე-3 გვერდი

ბინიაძინ ნეთანიაჟ რუსეთის დელეგაციას შეხვდა

ისრაელში ჩავიდა
რუსეთის ფედერაციის
ებრაელთა ერთობ ნა-
მომადგენლობითი დელ-
ეგაცია, რომლის მიზანი
გახდათ ტერორის
უმძიმეს დღეებში სოლი-
დარობა გამოუცხადოს
ისრაელის სახელმწი-
ფოს.

18 ოქტომბერს რუ-
სეთის დელეგაციის
ნევრები პრემიერ მინ-
ისტრმა ნეთანიაჟუმ
მიიღო. შეხვედრაზე
საუბარი იყო იმაზე, თუ
როგორ უმკლავდება ის-
რაელი ტერორის „ეს არის
ბრძოლა იმათთან, ვინც

უარყოფს ისრაელის სახელმწიფოს არსებობას“. თქვა პრემიერ-მინისტრმა.

საუბრის დასასრულს პრემიერ-მინისტრმა მიმართა ბიზნესმენ ლევ ლევაევს: „შეუფასებე-
ლია თქვენი დამსახურება ებრაული თვითშეგნების, ტრადიციისა და ებრაული განათლების გა-
ძლიერებისათვის ბრძოლაში. ასევე მინდა მადლობა გადავუხადო მიხეილ მირილაშვილს, რო-
მელიც შეუერთდა ამ ძალისხმევას და რაბინ ბელაზარს“.

ერეკ პრეზიდენტის ვიზიტი

ევრაზიის ებრაელთა კონგრე-
სის პრეზიდენტი იულიუს მაინლი
იმყოფებოდა კიევსა და ოდე-
საში. მოსკოვში ულიუს მაინლი
ენვია კონგრესის ოფიციალური
გენერალურ მდივანთან მიხეილ
ჩლენოვთან განიხილა ორგა-
ნიზაციის მიმდინარე საქმიანო-
ბა. იულიუს მაინლი შეხვდა რუ-
სეთის ფედერაციის ეროვნულ
კულტურული ფედერაციის
პრეზიდენტს, ევეკ გენერალ-
ური საბჭოს წევრს ვლადიმირ

შტერნფელდს, რომელიც აერთიანებს რუსეთის ორმოცდაზე მეტებრაულ
რეგიონალურ ორგანიზაციას. განხილული იქნა ებრაელთა ცხოვრების აქ-
ტუალური საკითხები. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ მიხეილ ჩლენოვი და
პრეზიდენტის მრჩეველი პიტერ ვაინცირლი.

ოდესაში იულიუს მაინლი შეხვდა ქალაქის თავს გენადი ტრუხანოვს. შეხ-
ვედრაში მონაწილეობდა ოდესის ქალაქ-
ის საბჭოს დეპუტატი პაველ ვეგელმანი
— „პილელ — ოდესის“ ხელმძღვანელი. იულიუს მაინლი და გენადი ტრუხანოვმა
განიხილეს ქალაქის ებრაელობისათვის
მნიშვნელოვანი საკითხები. იულიუს მაინ-
ლი ქალაქის თავს მადლობა მოახსენა
იმის გამო რომ ოდესაში ებრაული თემის
განვითარების ყველა პირობაა შექმნილი.

რამდენი მილიარდერი ლაპარაკობს რუსულად?

საერთაშორისო ეკონომიკური გამოცემა Forbes-ის ისრაელის ივრითუ-
ლენოვანმა საიტმა გამოაქვეყნა ყველაზე მდიდარ ისრაელელთა სია. ამ
სიის პირველ ასეულში მოქცეულია შეკელის მილიარდები. ამათგან ოთხ-
ია ის ისრაელელი, რომლებიც რუსულად ლაპარაკობენ. სიაში მე-12-ე ადგ-
ილზე არიან მიხეილ მირილაშვილი და მისი შვილი ვიაჩესლავ (იცხაკ) მირ-
ილაშვილი. მათი ქონება შეადგინს 9 მილიარდ შეკელს. მე-18-ე ადგილზეა
ალექსანდრე მაშვილი, რომელსაც 7.2 მილიარდი შეკელი აქვს, 25-ე ადგ-
ილზეა ლეონიდ ნევზლინი — 5.2 მილიარდი შეკელი, ხოლო 29-ე ადგილზე —
ლევ ლევაევი, რომლის ქონება 4.5 მილიარდი შეკელია.

პორტალი „იზრუს“ გამოსთვალის გაკვირვებას იმის გამო, რომ სიაში არ
იხსენიებიან ის სხვადასხვა ქვეყნის ებრაელები, რომლებიც ამავე დროს
ისრაელის მოქალაქეებიც არიან: იგორ კოლომეისკი, ტელმან ისმაილოვი,
ვადიმ რაბინვიჩი, ვიაჩესლავ კანტორი და სხვ.

**პალესტინელმა ექსტრემისტებმა იერუსალიში და ისრაელის სხვა ქალაქებში კვლავ დამაბეს სიტუ-
აცია, თავს ესხმიან შშვიდობიან მოქალაქეებს. გაიძახიან, რომ „დავიწყეთ დანის ინტიფადა“, გალე-
სილი დანებით ცდილობენ ისრაელელთა ლიკვიდაციას.**

ରେଡାକ୍ଟିଙ୍ଗରୀସ ପ୍ରେରଣ

ახალი ცენტრ

აპა, მოვიდა ახალი წელი! უკვე ერთ თვეზე მეტია
სამყაროს შექმნიდან 5776-ე წელინადი გვიდგას. საქართველო ნათელი, მზიანი დღეებით შეეგება ერთაული კალენდრის ახალი წლის მობრძანებას და პირველი ადამიანის — ადამის დაბადების დღეს. ჩვენი ქვეყნის რაოდენობრივად შეთხელებული ერთაელობა სულიერი თრთოლვით, მონინებით ემზადებოდა ახალი წლისათვის — ყოველი განთი-ადისას თბილისის ორ ბეით ქნესეთში — ქართველ ერთაელთა დიდ სალოცავასა და „ბეით რახელში“, რომელსაც ადრე აშკენაზების ლოცავას ეძახდნენ, (დღეს კი აქ, სამწუხაროდ, ერთი ხელის თითებზე ჩამოსათვლელ აშკენაზსაც ვერ ნახავთ, ისინი

ისრაელში,თუ სხვა ქვეყნებში ეგებებიან ებრაულ დღესასწაულებს),იმართებოდა სელიბოთის მხურვალე ლოცვა.

— სეილობოთი კი შემოდგომის დღესასწაულების
მოახლოების მაუწყებელია — რომ ჰა შანას, ქი-
ფურს, სუქოთს, ანუ კარვობას, შემოდგომის
დღესასწაულებსაც ვეძახით. უხვად მოხული
მოსავლით, თაფლით, ხილით ვიწყებთ ახალი წლის
ცხოვრებას — ადამიანები სახეგაბრწყინებულნი
უსხდებიან ახალი წლის სურას.

შემოდგომის დღესასწაულები ერთგვარი დემონსტრირებაა თემის ყოფისა—იმისა, თუ როგორ, რა სულისკვეთებით ცხოვრობს იგი.

რა გვიჩვენა რომ ჰა შანის, ომ ქიფურის, თუ სუქოთის დღეებმა? როგორია დღეს—5776 წლის დამდეგს, საქართველოს ეპრაელთა ყოფა, რა არის მასში მთავარი, როგორი ტენდენცია მკვიდრდება? მართალია, ყოველი ეპრაელი ერთნაირად არ მსახურებს უზინაასს. მართალია, ყოვალისათ-

თავასურების უ შესაქას, ნაითამანია, ყოველი ისახა-
ვის ერთნაირად მნიშვნელოვანია არ
გახლავთ ღვთისეული ცნებებისადმი
დამოკიდებულება, ამდენად, არც სა-
ლოცავიდან დანახული რეალობა
იქნება ყოვლის მომცველი და სრული,
მაგრამ ბეით ქნესეთი მაინც ფიქსა-
ტორია ეპრაელთა ყოფის ზოგადი
სურათისა. აქ ბევრი რამ იყრის თავს,
თითქოსდა, პროფექტორის შუქის
ქვეშ ექცევა (აქვე განვმარტავთ, რომ
ჩვენი მსჯელობა ძირითადად ემყარე-
ბა „ბეით რახელში“ თავჩენილ რეალო-
ბას, დღეს რელიგიურ-აღმზრდელო-
ბითი ცენტრი სწორედ ამ სალოცავში
ძლიერდება).

მთავარი: იუდეველთადმი ტრადიციულად მეგობრულად განწყობილ საქართველოში, მიუხედავად იმისა, რომ დიდალმა ებრაელობამ, მაქსიმალურმა უმრავლესობამ, ისტორიულ სამშობლოს, აშშ-ს, რუსეთსა თუ სხვა ქვეყნებს მიაშურა, თბილისში ებრაული თემი კვლავაც არსებობს და არ გადავაჭარბებთ, თუ ვიტყვით, ძლიერია. და რაც ერთობ მნიშვნელოვანია, როგორიც სამეცნიერო, არ ამონჩია-

ରୋଚନାରୀଙ୍କ ଶିଳ୍ପିରେ ଆ ଗାନ୍ଧୀଜୀବ୍ୟ-
ବୀର ଏରାଜନ୍ମାଲ୍-ରେଣ୍ଡିଗିଉରି ଲିର୍କ୍‌ବୁଲ୍‌ଲେବ୍‌ରୀଦିଲ୍‌ଫିଲ୍‌ମି
ନିତ୍ୟରେଖାରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀବ୍ୟାଦି, ତିରିରୀ ହେବି ରେଣ୍ଡିଗିଉରି
ମନ୍ଦବାନ୍ଧୀବୀଦି—ତାଲମିଦି-ବାବମ୍ବିଦି, ଉନ୍ନିନାର୍ଜେଶାଦ
କି, ଅରୀଲ ଲ୍ୟାକିନିବା ଦା ମିଳି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟାଦିଲି ଦାଲିଲିବ୍-
ଶ୍ରେଷ୍ଠିତ, ଗାନ୍ଧୀରେଣ୍ଡିବୁଲ୍‌ଲା ଏକାର୍ଯ୍ୟାତିତ ରେଣ୍ଡିଗିଦି, ପି-
ତିରିରୀଦି, ବ୍ରେ-ହେବ୍‌ରେଣ୍ଡିବ୍ୟାଦିଲି ଶ୍ରେଷ୍ଠବୁଲ୍‌ଲା ସ୍ଵର୍ଗିଲାଲି.
ଫଳେ ତଥିରେ ନାମ୍ବାବା ଦାଲା ନାରମାଦଗିବ୍ରେ ଆବାଲି

ე.წ. ახალციხელ ებრაელთა სალოცავის გაბაი
მერაპ ჩანჩალაშვილი ძალისხმევას აკლებდეს,
ასევე არ ცდილობდეს ბეით ქნესეთში იყოს სა-
ლოცავისათვის დამახასიათებელი ატმოსფერო,
მაგრამ სამწუხაროდ, აქ მაინც განსხვავებული
სიტუაციაა.

როგორ ჩავატარეთ როშ ჰა შანა, ქიფური—

ყოველი ებრაელისათვის ერთობ რთული, განკითხვის დღე და სუქოთ?

„ბეით რახელძი“ ლოცულობდება ამ ბეით ქნესეთის ხაზები: ავიმელებ როზენბლატი, აპარონ მდინარაძე და იაკობ დავითაშვილი. ლოცულობდება გატაცებით, გულითადად—ლვთისადმი ვედრების ინტოხაციით და ჯამაათის ჰატივის-ცემით (ი. დავითაშვილი დროდადრო საჭირო კომენტარსაც იძლეოდა). ქიფურში იერუსალიმიდან საგანგებოდ ჩამოვიდა საქართველოს ყოფილი მთავარი რაბინი არიელ ლევინი (სამწუხაროა: არიელ ლევინს, როგორც მთავარ რაბინს, ნამყო დროში ვისხენიებთ — ამ რამდენიმე წლის წინათ ჩვენს თემში ნამოწყებული აგრესიული ლიდერობანიის ნაშსვრევები არიელ ლევინსაც მოხვდა—სხვათა ღირსების შელახვა, ტალახში ამოსვრა გაიხადეს განდიდების საშუალებად, ამის სამარცხვინო მაგალითი ჯამაათის „სამართლიანობისათვის მებრძოლმა“, სინამდვილეში კი საქართველოს ებრაელთა კონგრესის თანათავმჯდომარის სავარძლის ხელში ჩაგდებისათვის გამეცადინებულმა ჯ. ბუხაშვილმა მის(ცა), რომელმაც თავისი შესანიშნავი ლოცვით, მართლაც რომ დაატყობნი ჯამაათი. ლვთისადმი ვედრების პროცესი იმდენად სასიამოვნო, ჰარმონიული იყო, ჯამაათის წევრები, რომლებიც 26-27 საათი შარხულობდნენ, ფეხზე იდგნენ და უზენაესს ადიდებდნენ, ლოცვის დამთავრების შემდეგაც არ იმლებოდნენ. ლოცვის, ებრაული ვედრების დიდებული ჰანგები ხაზანთა დაღადისი განაპირობებდა ერთიანობის, მეგობრული ურთიერთობის ატმოსფეროს. ამგვარი ატმოსფეროს შექმნაში ტონის მიმცემი კი არიელ ლევინი და მისი აღზრდილები გახლდნენ.

„ბეით რახელი“ დილიდანვე სავსე იყო. ნაშუადღევს კი, ნეყილის წინ, ხალხმა კიდევ უფრო იმატა. ამ დღეს კიდევ ერთხელ გამოჩნდა ახალი თაობის თბილისელი ეპრაელების მისწრაფება ეროვნულ-რელიგიური ფესტების მარადიული სიცოცხლისაკენ — „ბეით რახელი“ რამდენიმე თვე იოლად გასწვდება აუცილებელ ხარჯებს.

ამ სალოცავის რელიგიურ ლიდერთა გონივრული მუშაობის დასტური გახსლდათ დღესასწაულის დღეებში, ბეით ქწესეთში მოზარდთა სიმრავლე. ავიმელეს როზენბლატის, აპარონ მდინარაძის, იაკობ დავითაშვილის მიერ აღზრდილი, თუ აღსაზრდელი გოგონები და ვაჟები, „ორ ავნერის“ სკოლის (ხელმძღვანელი--„ხაბადის ნარმომად-გენელი საქართველოში—მეირ კოზლოვსკი)მოსწავლები, რომელებიც ამ დღეებში ერთობ მრავლად იყვნენ „საქალებოსა“ თუ დარბაზში, გულს სიამედ ეფინებოდა. „ბეით რახელის“ კედლებში ხომ სიწყნარე არასოდეს არ არის, აქ მუდამ ურიამულია. დილას, საღამოს, თუ შუადღეს, აქ რაღაც ხდება, ეს „რაღაც“ კი სხვა არაფერია, თუ არა ლოცვა, ან რელიგიის საფუძვლების, თორის, ტრადიციების გაკვეთლები.

სუქუმარის შემობრძანების საღამოს სუქაში
შეკრებილი ისრაელიანნი ერთმანეთს ლოცვავდ-
ნენ, საქართველოსა და ისრაელში მშვიდობის,
სიჯანსაღის, ხელხვავიანობის წელი-
ნად ისურვებდნენ.განსაკუთორებუ-
ლი ხალისიანობით, ლოცვის ჯანსაღი
ტრადიციების დაცვით გამოირჩეო-
და სიმხათ თორა.ადამიანებს სიხა-
რული ედგათ გულში, სიხარული აღ-
ბეჭდვოდათ სახეებზე.ეს სიხარული
იმ ათი სეფერ თორისადმი სადღესას-
ნაულო დამოკიდებულებაში გამოიხ-
ატებოდა, რომელიც გამოაბრძანეს.

შემოდგომის დღესასწაულების
ნინ გამოვიდა ებრაული სათემო სახ-
ლის, „თიფერეთ ცვის“, „პეით რახ-
ელის“, ახალგაზრდული მოძრაობა
„მომავლის სამყაროს“ და ხესედ
ლუბავიჩის „ორ ავნერის“ მიერ
მომზადებული ებრაული კალენ-
დრები. ეს კალენდრები ყოველი
ებრაული ოჯახის აუცილებელი
ატრიბუტია, რადგან ყოველ კალ-
ენდარში მითითებულია შაბათის,
დღესასწაულების შემობრძანების,
სანთლის ანთების დრო, თუმცა,
პოლიტიკურობით თავალსაზრისით

კოლიგრაფიული თვალსაზრისით,
„ორ ავნერის“ კალენდარი გაცილებით ხარისხოვა-
ნია.

თბილისის ჯამაათი სიხარულით, სიკეთის
მოლოდინით შეეგება საშემოღვამო დღესას-
წაულებს. სიხარულის, წარმატების წელიწადს
უსურვებდნენ ერთმანეთს.

საქართველოს პრეზიდენტის – გიორგი მარგველაშვილის ვიზიტი ისრაელში

საქართველოს და ისრაელის პრეზიდენტების ერთობლივი განცხადებები მედიისათვის

ხანგრძლივი ტარადიცია დაძლიონ ძალადობა მშვიდობით და საერთო ღირებულებებით.

„ჩვენ ვიცით, რომ ძალადობის ძალადობით დამარცხება შეუძლებელია, ძალადობა სიყვარულით უნდა დავძლიოთ - საერთო მიზნებითა და იდებით“, - აღნიშნა გიორგი მარგველაშვილი.

საქართველოს პრეზიდენტის განცხადებით, საქართველოს ტერიტორიები ოკუპირებულია და ამ პრობლემის გადაჭრა მხოლოდ მოლაპარაკებების, მშვიდობიანი და დიპლომატიური გზითაა შესაძლებელი.

საქართველოს პრეზიდენტის განცხადებით, საქართველოს საგარეო მიზნების მიღწევა შესაძლებელია, მხოლოდ საერთაშორისო შეთანხმებებისა და სამართლის ნორმების მტკიცე დაცვით.

მარგველაშვილმა ისრაელის პრეზიდენტს მადლობა გადაუხადა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მხარდაჭერისათვის.

გიორგი მარგველაშვილის თქმით, საქართველო, როგორც წამყვანი გეოპოლიტიკური როლის მქონე ქვეყნა, ქმნის ახალ შესაძლებლობებს დასავლეთა და აღმოსავლეთს შორის კავშირის გაძლიერებისათვის. ეს კავშირები მნიშვნელოვნია, ყველასათვის, ვინც ფიქობს სასარგებლო პროექტების განვითარებაზე, კეთილდღეობასა და მომავალზე და არა, სხვა ადამიანების უფლებების დარღვევაზე.

პრეზიდენტის განცხადებით, საქართველოს ხელისუფლების მიზანია, გააღმავოს ეკონომიკური ურთიერთობები და უკვე არსებული თანამშრომლობა უსაფრთხოებისა და მშვიდობის საკითხებში.

პრესკონფერნციაზე ისრაელის პრეზიდენტმა რუვენ რივლინმა საქართველოსა და ისრაელის მრავალსაუკუნოვან მეგობრობაზე ისაუბრა და აღნიშნა, რომ საქართველოს მსოფლიოში ერთერთი უძველესი ებრაული დიასპორა ჰყავს.

„ეჭვგარეშეა, რომ საქართველო ისრაელის ერთერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მოკავშირეა კავკასიის რეგიონში. საქართველო ისრაელის მსგავსად წარმოადგენს ქვეყანას, სადაც რელიგიური ტოლერანტობა და ყველა კულტურის თანაბარი პატივისცემაა. დღეს, საქართველოს მნიშვნელოვანი როლი აქვს, საერთაშორისო არენაზე ამ ღირებულებათა გავრცელებაში. ასევე, მნიშვნელოვანი როლი აქვს აიმაღლოს ხმა ფუნდამენტალიზმის საფრთხის წინააღმდეგ“, - აღნიშნა რუვენ რივლინმა.

მისი განცხადებით, ფუნდამენტალიზმი საფრთხეს უქმნის არა მხოლოდ შუა აღმოსავლეთს, არა ამედ მთელ მსოფლიოს.

რუვენ რივლინმა საქართველოს პრეზიდენტს კიდევ ერთხელ გადაუხადა მადლობა იმ გულითადი წუხილისათვის, რომელიც საქართველოს ხელისუფლებამ ისრაელში გახშირებული ტერაქტების გამო გამოთქა.

ისრაელის პრეზიდენტის განცხადებით, საქართველომ და ისრაელმა უნდა გააძლიერონ თანამშრომლობა, არა მხოლოდ უსაფრთხოების, არამედ ეკონომიკისა და კულტურის მიმართულებით.

საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილმა, ისრაელში სახელმიწოდების ვიზიტის ფარგლებში, შეხვედრა ქართველ ებრაელებთან გამართა.

საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილის სახელმიწოდების ვიზიტის ფარგლებში, საქართველოს და ისრაელში სახელმიწოდების მუზეუმში და იერუსალიმის მთაზე მდებარე ჰოლოკოსტის მსხვერპლთა მემორიალი - „იად ვაშემი“ ყვავილების გვირგვინით შეამკეს.

გიორგი მარგველაშვილმა და მაკა ჩიჩუამ, ისრაელში სახელმიწოდების ფარგლებში, ჰოლოკოსტის მუზეუმი და იერუსალიმის მთაზე მდებარე ჰოლოკოსტის მსხვერპლთა მემორიალი - „იად ვაშემი“ ყვავილების გვირგვინით შეამკეს.

გიორგი მარგველაშვილი ისრაელში სახელმიწოდების ვიზიტის ფარგლებში, ქნესეთის თავმჯდომარეს იული ედელშტეინს და ოპოზიციის ლიდერს იცხაკ ჰერცოგს შეხვდა.

ისრაელის სახელმიწოდების პრეზიდენტის სასახლეში საქართველოს პრეზიდენტისა და პირველი ლედის პატივსაცემად სახელმიწოდები სადილი გაიმართა.

საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილმა ლედიმ მაკა ჩიჩუამ დელეგაციისათვაზე, ერთად ჯვრის მონასტერის ტაძარი და გეთსამანიის ბაღი მოინახულეს.

იცხაპ დავიდი

ტ ვ კ ი ო

აწვიმდა ტოკიოს ქუჩებს, კუშტად მომდევდნენ დღენი
იდგა გამოცანად გოგო - იაპონური სარკე,
გამოიდარებს ალბათ, ღრუბლებს მოსწეული დათ გოგო
და კუნძულების მიღმა ღამეს აწვალებდა მთვარე.

მე გამიცინებს წამით, წარბებს მომაზურობს, მზერა
დარჩება წუთხის ბოლად, მატარებლების ფერი -
იუო სიჩქარე შმაგი და საიდუმლო ვნება,
ის ბასანური ვნება ჰარიზელების თქეშში.

აწვიმს ტოკიოს ქუჩებს, ქუჩებს მივუვები მალვით
და ციმციმებენ შვებით ტებილი ტუჩების ზოლში,
ქოლგა იშლება ისევ, ქოლგა მევლება ტანში -
და მეცხადება შინტო კვარასუნების ბროლში.

შენ გინასავდი ზაფხულს, შენ გინასავდი ზამთარს,
თან მიჰყვებოდნენ დედას, ამ მაისობის თავზე -
მწვანე ბიბინა ბალახს დღეს მაცუმუტო მართავს,
შოგონს მარხავდნენ კვნესით და მზეც ხუჭავდა თვალებს.

აქ სულს დაუემბ ურცევად, სული მისხლტება ხელით,
სულს სულ სხვა კამი უნდა, სული მიჰყვება ზღაპარს -
აწვიმს ტოკიოს ბალებს, ნისლი ზირს იკრავს კვერთხით
და სამონასტრო წიგნებს ამიშრიალებს მამა.

იკვრება ცების რეალი, თვითმფრინავს მისდევს ხვნეშით,
დიდი აზრის სუნთქვა რჩება ნებალის ველებს -
აქ მე შევკარი წრეში დიდი კონ-ფუ-ცხის მაღლი,
და შთაგონების წეარო რომ ეტმასნებათ ქედებს.

და ზის პოეტი, გამდელს დაეზმანება ისევ,
ზის მარტოობის ეშვებს ვერ ააცილა რიდი -
მას განა მეტი უნდა, სხეულში აუგს ეძებს,
თან განტევებულ ფიქრებს მიეკურთხება რისხვით.

აწვიმს და ისევ აწვიმს, ამ სალტეში ვემებ შველას,
აქ მოკრძალებულ ღიმილს, უვავილში ხედავ ჩართულს -
უზირსახოა ღამე, უზირსახოა ზეცაც -
წითელ ფოთოლნარში ვამჩნევ იავნანების ქალწულს.

ამ კუნძულებზე რა სანია გაისმის ჰურა,
და ჰოკაიდოს შეაშფოთებს აინუს ბედი -
წენარ ოქეანეს გადაევლო ურიცცვი სურო,
უვავილებს მირთავს მორცვენილი მოუვასი ჩემი.

განა შორსაა?! აქ რუსეთი იცინის გაღმა,
სულ სხვა ენაა, შამანური ისმის გალობა -
შინტოს ქურუმნი მიართმევენ დიდებულ ალმასს
და ქურუს ღამეს შეაწვები ჰირისამოსად.

აწვიმს ტოკიოს, სადგურისკენ რბიან ბორბლები
ბორბლებს აწამებთ ნაგიუარი ქალაქის თვლემა -
მოვა ამაყად გამომიწვდის შესასვლელ ბილეთს
და აქ ტოკიოს ცისქვეშეთში სერიაბინი მხვდება.

და დასავლეთი იწუებს ციებ-ცხელებით კანკალს,
ნიზონის მწველი ვნება ეპირევლება წარსულს -
ჩარდაშს უსმენენ შვებით აქ სამორაის შვილნი,
ღამით ვუენოს ვემებ სამოციქულოდ მარხულს.

ნელს ვხვევ, იცინის გოგო, იაპონური კდემით,
წელი ერთევა ცვრემით, ღაწები კრთინ ცვარში -
მეუდროობაა ირგვლივ, მატარებლების გრუხუნს
თვალს გააეთლებს გიუი, მოწეალებული კრძალვით.

წეალი და ისევ წეალი, წეიმა დგაფუნობს ისევ,
მოკვდავს მოსწეინდა სრბოლა, ღუმს ვიოლინო გულში,
გამოიდარებს, შემდეგ გვრიგვინს მოგართმევ გოგო -
გინზას დიდების ზირმშოვ, არად ღაგიდევ წუხილს.

და ჩავკირკიტებთ ენას, შენს ამ შშობლიურ ენას
ერთად ვაწამებთ ასოს, მარცხნივ და მარჯვნივ ხტიან,
ჟესი, ხელები, ხაზებს ეტმასნებიან ირგვლივ -
დიდი ღმერთების მენი ემალებიან მზიანს...

მეც ამ ნიშნების წებას, გონების მალით ვერიბავ
და მარუზენში წიგნებს, ცნობიერებით ვამკობ -
მაბორიალებს ბედი, ცივი ქარები ჰქონიან
შენით ნაქარგი კალთით ამ ცივ ზამთარში მათბობ.

გარემოცულხარ თეთრი ბუშტით, გაწამებს რაღაც
იკებუკუროს მიგუვებით წვიმების თქეშში -
რჩება შინჯუკუ გამოცანად ჩვენს ჩვეულ დაღლას,
და გათანგული აქეთ ილტვის ნაცნობი ბერი.

ასეთი იუო შემოდგომის საღამო მწველი,
წვეთებს შხაპუნით მიმსცროვდნენ მწუხრის ფიქრები,
კუნძულებს მიღმა ანგელოზნი კემსავდნენ ღამეს
და საიდუმლოდ მემლებოდნენ ზამთრის იები.

რას გვითხულობი
ამ პვირაში?
რაბინის კუთხე

ავიგელას როზანელატი

რავ ნოსონ ვაისის სტატიის მიხედვით

კვირის საკითხავი თავი “ნოას” მოგვითხრობს დიდი ნარღვნის ისტორიას და იმ მოვლენების შესახებ, რომელთაც ბაბილონის გოდოლის მშენებლობამდე მიიყვანა ხალხი (ებრაულად “ბაველ” – ბაბილონი წარმოსდგება ბუქიძიან “ბალულ” – აღრია). თორაში ვკითხულობთ ფრაზას, რომელიც სავსებით პოზიტიურად გვეჩვენება: “და იყო მთელს დედამინაზეერთი საუბარი და ერთი და იგივე სიტყვები” (ბერეშით, თავი 11, ფასუქი 1). აქედან თვალზათლივ გამომდინარეობს ჭეშმარიტად უტოპიური საყოველთაო მშვიდობა მთელს დედამინაზე. და მართლაც, იმ პერიოდში ადამიანები მშვიდობიანად ცხოვრობდნენ ერთმანეთთან, მაგრამ ომი გამოიცხადეს... ზეცას. როგორც რაში გვიხსნის ამ “მშვიდობისმოყვარეობას”, კაცობრიობა საერთო იდეამ შეაკავშირა – “გამ-ნმა არ უნდა დაიტოვოს თავისითვის ზეცა: მოდით ავიდეთ ზეცაში და დავიწყოთ ომი მასთან (ბერეშით რაბა, თავი 38, ფასუქი 6).

ამ უდავოდ უცნაურმა იღეამ მთელი თაობის ადამიანთა გონება დაიპყრო... მათი გამ-ნთან ბრძოლის შედეგად კაცობრიობა 70 სხვადასხვა ენაზე მოლაპარაკე და განსხვავებული კულტურის მქონე ხალხად დაყო. ლოგორც ნათქვამია: „და გაფანტა ისინი გამ-ნმა მთელს დედამიწაზე, და მათ შეწყვიტეს ქალაქის მშენებლობა. ამიტომაც დაერქვა “ბაველ”, “რადგანაც იქ აღრია გამ-ნმა დედამიწის ენა და იქიდან გაფანტა ისინი მთელს დედამიწაზე” (ბერეშით, თავი 11, ფასუქი 8-9).

როგორ შიძლება წარმოვიდგინოთ, როგორ გავიგოთ უცნაური იდეა – ომი გამ-ნის წინააღმდეგ? ერთი საქმეა მის არსებობას სკეპტიკურად უყურებონენ. მაგრამ სჯეროდეთ, რომ ის არსებობს და მასთან ბრძოლა გადაწყვიტონ... შეუძლია კი საღი აზრის მქონე ადამიანს ასეთი რამის მო-
ოძრის?

“ადამიანები აჯანყდნენ იმ ფაქტის საწინააღმდეგოდ, რომ გამ-ნი ზეცის ერთად-ერთი ბატონ-პატრონია” – გვიხსნის რაში. მაგრამ, რად უნდა ადამიანს ზეცა?

სრულიად აშკარაა, რომ არავის ჰქონდა ზეცა-ში ცხოვრების სურვილი. ბოლოს და ბოლოს საცხოვრებელი ადგილი დედამიწაა, და, სწორედ ის უნდა იყოს ადამიანის ყურადღების ცენტრი. რატომ გადაწყვიტა ამის დაწყება? იმისათვის, რომ ზეცის გაკონტროლუბა შეძლებოდა, ერთი წუთითაც კი თუ გაფიქრებოთ, რომ მას ამისათვის

საკუმარისი ძალები გააჩნია? კითხვა თავის თავში შეიცავს პასუხს და იმის გაგებისათვის საჭირო გასაღებს, თუ რატომ გაიფანტები ადამიანები მთელს დედამიწაზე. ადამიანი მიიღო ვოდა ზეცის კონტროლისაკენ იმიტომ, რომ სწორედ ზეციდან დებულობს დედამიწაზე არსებობისათვის საჭირო ენერგიებს. გამ-ნის რწმენის არსი იმის ცოდნაშია, რომ გამ-ნია დედამიწაზე სიცოცხლის წყარო, იმ ენერგიის წყარო, რომელიც ხელს უწყობს ყველა ცოცხალს არსებობაში. სამყარო არ შექმნილა მზა მასალით, ის შემოქმედის ენერგიდან იქნა ნარმოქმნილი. დედამიწაზე ყველა “ბუნებრივი” პროცესი მიმდინარეობს “ამ ენერგიის მუდმივი “ინერციის” ხარჯზე. სწორედ ეს ენერგიის წყარო იწოდება ”ზეცად“ წიგნის ბერეშით დასახუისში, სადაც ნათქვამია: “დასახუისში შექმნა გამ-ნმა ზეცა და მინა” (“ბერეშით”, თავი 1, ფასუქი 1). შევა სიტყვებით რომ ვთქვათეს არის გარკვეული სუბსტანცია, რომელიც იძლევა სიცოცხლეს. “დედამიწა” ამ სქემაში არის ის ტერმინი, რომლის მიღმაც დგას კრებითი გამოსახულება(იმიჯი) “მიმღებისა... თუმ ამ-ნი აკონტროლებს ზეცას, მაშინ ის ენერგიიაც, რომელსაც ის დედამიწას უგზავნის მისისვე სურ-

ვილით მოდის. თუ ადამიანი დაიპურობს ზეცას, მაშინ ის გააკონტროლებს რამდენ ენერგიას და როდის მიიღებს დედამინა. ასეთია იმ ადამიანთა ლოგიკის ძირითადი მონახაზი, ვინც გამ-ნს დაუპიროსპექტირდა. იმის გამო, რომ ადამიანი არ ბატონობს ზებუნებრივ ძალებზე ანუ არ შეუძლია წყაროდან ენერგიის განანილების მართვა, - ფიქრობდნენ ისინი – ადამიანის შეირ ზეცის კონტროლი იმაში გამოიხატებოდა, რომ სამყარო მთლიანად ბუნებრივ კანონებს დაეკვემდებარებოდა. და, თუ ენერგია ზევიდან დედამინაზე ბუნებრივ კანონებს დაეკვემდებარებული წესების მიხედვით მოხვდება ადამიანს სერებული მთლიანად გააკონტროლოს დედამინის მკვიბავი ენერგია.

ყველაფერი ეს, რა თქმას უნდა, შესაძლებელია
იმ პირობით, რომ ადამიანს შეეძლება იმ ბუნების
ბრივი პროცესების გაკონტროლება, რომლებიც
ბუნებრივი კანონებით ვითარდებიან. ადამიანებს
შეეძლებათ მათი შესწავლა, გაგება და სამყაროს
დამორჩილება. თუ ადამიანი ჩაწერდება იმ ბუნების
ბრივი კანონების ყველა საიდუმლოს, რომელთა
საშუალებითაც არსებობს და ვითარდება სამყარო
(რაც, სინამდვილეში, ადამიანისათვის მიცემული
ინტელექტის მეშვეობით მხოლოდ დროის ამპა-
ვია), ის შეძლებს იპოვოს ყველა იმ პრობლემის
გადაჭრის გზა, რასაც კაცობრიობა აწყდება. მა-
გრამ, სანამ ზეცა გამ-ნის მიერ კონტროლდება,
ადამიანს არ შეუძლია გახდეს თავისი ბედის ბა-
ტონ-პატრონი.

ახლა ჩვენთვის გასაგებია, თუ რა სახის ომი წამოიწყეს ადამიანებმა. მაგრამ, მაინც გაუგებარია, რისი იმედი ჰქონდათ, როგორ გაიმარჯვებლენებ ამ ომში? ბოლოს და ბოლოს ზეციური ენერგია გამ-ნს ეკუთვნის....

ამ კითხვის პასუხი უცნაურად და საკირველად
მოგეხვენებათ. ამ უჩვეულო ომისათვის ადამიანმა
“არატრადიციული იარაღიც აირჩია – სოციალ-
ური, საზოგადოებრივი ჰარმონიის დამყარება
შთელს დედამიწაზე. იმისათვის, რომ გავიაზროთ
ეს უნდა გავიხსენოთ სრულიად “ბანალური” ქეშ-
მარიტება: ისტორია მეორდება – შთამომავლები
იძენენ და იყენებენ ნინაპართა გამოცდილებას. ამ
შემთხვევაში “გაფანტულობის თაობაში” გაითვალ-
ისწინა ნარლვნის თაობის გამოცდილება. ისინიც
ხომ გამ-ნის ნინაალმდეგ აჯანყდნენ და მას ეომე-
ბოდნენ. მათ შემთხვევაში ყველაფერი ნარლვნით
დასრულდა. “გაფანტულობის თაობაში” გაააზალ-
იზა ნინაპართა შეცდომები და დასკვნა, რომ კა-
ცობრიობის განადგურების მიზეზი ადამიანის
მიერ ადამიანზე ზეწოლაა.

საზოგადოების წაპილნების გამო, ძარცვისა და ადა-
მიანის მიერ ადამიანზე ზეოთლის გამო(ტრაქტატი
“საპეტეფრინი”, გვერდი 108).

გამ-ნი უსაზღვროდ მომთხენია და საკმაოდ
დიდხანს შეუძლია შეურიგდეს ადამიანის ცოდ-
ვებს. მაგრამ მისი რისსვა მაშინვე ვლინდება, რო-
გორც კი ესმის დაჩაგრული ადამიანის ხმა და მისი
ჩივილი. აი მაშინ, ის იწყებს ადამიანების გასამარ-
თლებას.

၁၀၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မန္တလေးရွှေမြစ်

ისრაელის ეგვიპტის ქრისტიანობის ისტორია

ტრადიციულად სუქოთის დღესასწაულის
დღეებში ისრაელში ტარდება ამ ქვეყნის ძე-
გობარი ქვეყნების ფესტივალი. მსოფლიოს სხ-
ვადასხვა ქვეყნებიდან იერუსალიმში შეკირდნენ
ისრაელის შეგობარი ქრისტიანები, რათა თანად
გომა გამოუცხადონ ებრაელ ხალხს და ისრაელის
სახელმწიფოს. წელს მსოფლიოს საქრისტია-
ნოს საელჩომ ისრაელში ხუთი ათას ქრისტიანს
მოუყარა თავი. ეს ფესტივალი 36-ე გახლავთ
წელს ისრაელში 85 ქვეყნის ქრისტიანები ჩამოვ-
იდნენ, ამათ შორის სხვადასხვა ქვეყნის 50 მინ-
ისტრი, პარლამენტის წევრი, საზოგადო მო-
ვანე, რელიგიური და პასტორია.

ფესტივალის პროგრამა ერთობ გადატვირ-
თული იყო: „შეხვედრები ქნესეთის წევრებთან
სემინარები, „მრგვალი მაგიდები“. იერუსალიმის
ცენტრალურ ქუჩებში გაიმართა ისრაელის მხ-
ართა საჭირო მარწინი.

29 სექტემბერს იერუსალიმის „არნაზე“
გაიმართა გრანდიოზული თავყრილობა—სა-
დღესასწაულო საღამო. შეკრებილთ მიესალმა
ისრაელის პრეზიდუნტი ოუვენ რივლინი. მან
ფესტივალის მონახილეებს გულწრფელი მად-
ლობა მოახსენა ეპრაელთა სახელმწიფოსადმი
მხარდაჭერის გამო. საღამოზე სიტყვები წარ-
მოთქვეს ქრისტიანმა სასულიერო ლიდერებმა
პასტორობებმა. ყველა გამომსვლელი აქცენტს
იმაზე აკეთებდა, რომ მხარს უჭერენ ისრაელის
სახელმწიფოს.

ივს, ნურც ობოლს ნუ შეავინროვებთ. თუ რომელიმე მათგანის შევინროვებას დაიწყებთ და ისინი შემძლადადებენ (მომმართავენ რა) მე, და გავიგებ მათ გოდებას, აენთება ჩემი რისხვა, და დაგხო-ცავთ თქვენ ხმლით, და იქნებიან თქვენი ცოლები ქვრივები, და თქვენი შევილები – ობლები” (შემოთ, თავი 22, ფასტური 21-23).

როდესაც გამ-ნი სასამართლოს აწყობს, ადამიანი ისჯება ყველა ცუდი ქმედებისათვის. მაგრამ იქამდე, მანამ არ ისმის შევიზროვებულთა გოდება, ვერ აიძულებენ მას გამოიყენოს სამართლანობის ატრიბუტი, ადამიანები, პრინციპში, თავისუფალნი არიან თავიანთ ქმედებებში. რადგანაც თავისი ინიციატივით გამ-ნი არ ჩეარობს ადამიანების გასამართლებას. ამ პრინციპის გამოვლინების აშკარა მაგალითია სოდომისა და გომორის, იმ ორი ქალაქის ისტორია, რომელიც საუკუნეების მანძილზე იქცნებ ბოროტებისა და გარყვნილების განსახიერებად. “სოდომის ხალხი ბორიტნი იყვნენ და ღიად სცოდავდნენ გამ-ნის წინაშე” (ბერეშით, თავი 13, ფასექი 13) – გვეუბნება თორა. იმის მიუხედავად, რომ სოდომის შცხოვრებთა სისასტიკემ და გარყვნილებამ უმაღლეს წერტილს მიაღწია, გამ-ნი არ ასამართლებდა მათ. იქამდე, მანამ არ მოისმინა იმ ქალიშვილის გოდება, რომელსაც სოდომელები გაუსწოდნენ დატაკი-სათვის საკვების მინდების გამო. ზეპირი თორა (მიღრაპ „პირეკე დე რაბი ელაზარ“, თავი 25) მოგვითხრობს, რომ ამ ქალიშვილს პლიტასი ერქვა და ის ლოტის შვილი იყო. სოდომელებმა გააძიშვლეს ის, წაუსვეს თაფლი და სახურავზე მცხუნვარე მზის ქვეშ დააგდეს, რათა მას ფუტკარი დასეყოდა. ქალიშვილის კვნესის პასუხად, აფიქსირებს თორა, გამ-ნმა თქვა: “ჩავალ და შევხედავ: თუ ის, რაც მოვისმინე ამ კვნესაში სინამდვილეს შეესაბამება, მაშინ – მოკვდებიან (ისინი)!” (ბერეშით, თავი 18, ფასუქი 21). იგივე სიტუაცია იყო წარღვნის ჰერიოდშიც. სწორედ ერთმანეთის მიმართ სისასტიკის გამოვლინების გამო ადამიანებმა აიძულეს გამ-ნი გაენადგურებინა ყველაფერი ცოცხალი დედამინაზე. “გაფანტულობის თაობის” ადამიანები საკამაოდ გონიერი აღმოჩნდნენ იმისათვის, რომ წინა თაობის მაგალითზე მნიშვნელოვანი გაკვეთილი მიეღოთ. მათ შეძლეს აეშენებინათ ერთიანი და ჰარმონიული საზოგადოება (ამის შესახებ მოგვითხრობს მიღრაპ „ბერეშით რაბა“, თავი 38, ფასუქი 6). ადამიანებმა გაიგეს, რომ თუ ერთ-მანეთს არ შეავიზროვებენ, შეუძლიათ გააკეთონ ყველაფერი, რაც აზრად მოუვალე და გამ-ნი არ გა-

“ სარისხონ. თუ არა არიან შევიწროვებულნი, მაშინ
“ ღალადისც ”(კვნესაც) არავისგან ესმის გამ-ნს.
ამ მხრივ მათი გათვლა აბსულუტურად სწორი
იყო. ზეპირი თორა ადარებს რა ნარლვნის თაობას
გაფანტვის თაობას, ადასტურებს, რომ ბაბილონის
გოდოლის თაობა გამ-ნის ნინაშე უფრო ცოდვილი
იყო ვიდრე ნარლვნის ნინანდელი თაობა. ამის
მიუხედავად, შემოქმედმა მათ ნაკლებად მკაც-
რი განაჩენი გამოიუტაა: არ გაანადგურა ისინი,
მხოლოდ და მხოლოდ - გაფანტა. ეს კი იმიტომ,
რომ გამ-ნის სურვილია ადამიანები ერთმანეთ-
თან მშვიდობიანად ცხოვრობდნენ, უსამართლობა
მისთვის აპსილუტურად უცხო გამოვლინებაა. მას
არ შეუძლია მკაცრად დასაჯოს ისინი, ვიზც ერთ-
მანეთს კარგად ექცევიან. ეს არის “ გამ-ნის ადამი-
ანად ” ქცევის გზა.

ଫର୍ମନମାର୍ଗ ଓ କାଳ୍ପନା

მინისტრის პრეზავაცია

ისრაელის შინაგან საქმეთა მინისტრმა სიღვან
შალომმა საემიგრაციო სამსახურს მისცა მითითება,
რომ აღმოსავლეთ იერუსალიმის იმ ორ მცხოვრებს,
რომლებიც თავს დაესხნენ სამხედრო პირს, რის
შემდეგაც დაიწყო არეულობანი, ჩამოერთვათ ის-
რაელის მოქალაქეობა. ისრაელის კანონი შინაგან
საქმეთა მინისტრს აძლევს უფლებას სასამართლოს
დადგენილების გარეშეც ჩამოართვას მოქალაქეო-
ბა, ადამიაზი, რომელიც ძემჩნეულია ისრაელისადმი
მტრულ საქმიანობაში.

სილვან შალომეა | net-თან ინტერვიუში განაცხადა, რომ ყველა იმ პირს,
რომელთა წესი მისა დაუკავშირდებოდა, მათ უნდა იყოს ან უარის.

როტელიც ჩაიდეს ტერორისტულ აქტზე, ამ გაერევა ტერორისტული აქტის მომზადებაში, ისრაელის მოქალაქეობა ჩამოერთმევა. ეს კი ნიშნავს: მისადმი დამოკიდებულება იქნება ისეთი, როგორც სახელმწიფოს ტერიტორიაზე უკანონოდ მცხოვრებისადმი.

ԿՐԵԱԼՈ ՖԱՂՕՆԻՍՔԻ ՄԵԼԱ ԹՐՈՒՑԼԱՏ!

ქალაქ ცეფათის მთავარმა რაპინმა და ისრაელის რაბინთა მთავარი კომიტეტის წევრმა შმუელ ელიაზუმ 9 ოქტომბერს გამოსცა დადგენილება: ტერორისტები, რომლებიც ქუჩაში გამვლელებს ესმიან თავს, ადგილზევე უხდა ძოიკლას, ხოლო პოლიციელამ, რომელიც აძას ხელს შეუშლის, თავის საკციოლზე პასუხი უნდა აღის. „ტერორისტებსა არ უნდა მივცეთ ამის სიამოხება, რომ მათი ტერაქტები ავიტახოთ. თუ მათ დავაპატიმრობთ, არსებობს იმის შანსი, რომ ციხიდან გამოსვლის შემდეგ ისევ კაცთა კვლას მიჰყოფენ ხელს. არ არის სწორი, როცა ისინი ამნისტიით გამოითანა „იხილან“.

